

Atenció medicació

COL·LEGI DE
FARMACÈUTICS
DE BARCELONA

Seguiment farmacoterapèutic
amb sistemes personalitzats de dosificació

Quin és el problema?

El **50%** dels pacients **NO** tenen una **bona adherència** als tractaments.

Les conseqüències d'això són que:

- Els tractaments no són efectius.
- No millora l'estat de salut del pacient.
- Es prescriuen més medicaments per aconseguir els objectius.
- Poden aparèixer problemes relacionats amb els medicaments.

Què hi pot fer el farmacèutic comunitari?

Els farmacèutics comunitaris oferim el servei **dosificació i seguiment personalitzat de la medicació**, que agrupa estratègies conductuals i educatives per la millora de l'adherència amb la revisió de la medicació per part d'un expert en medicaments, el teu farmacèutic

Com funciona?

- Entrevista del farmacèutic amb el pacient.

Zona d'Atenció Personalitzada

Com funciona?

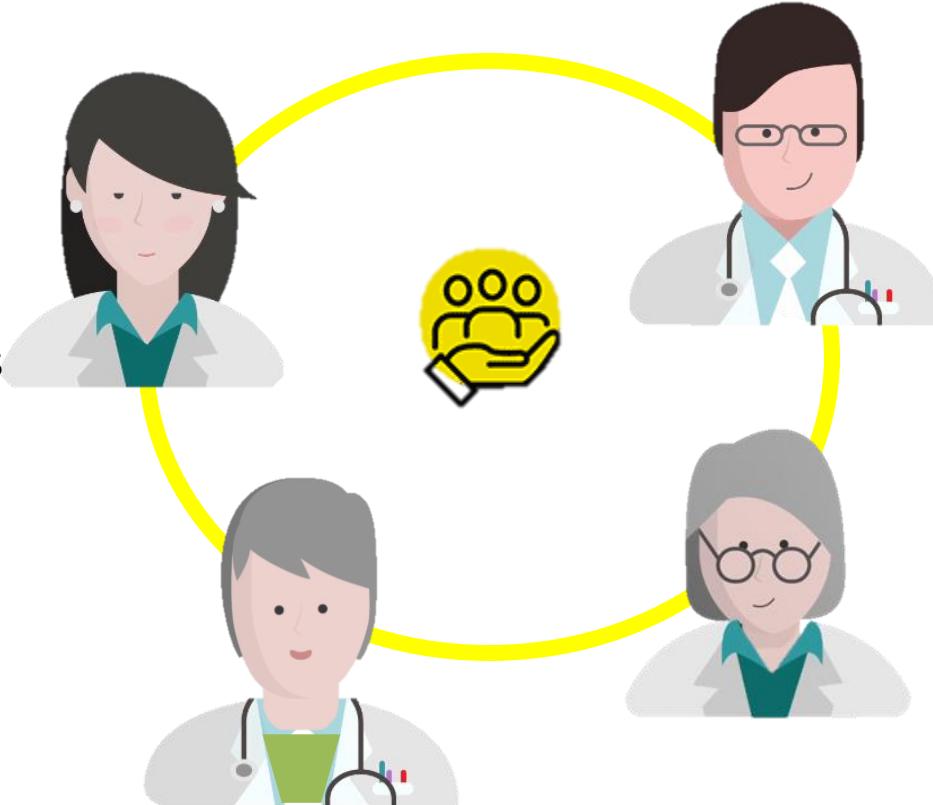
Entrevista del farmacèutic amb el pacient.

Cooperació amb la resta de professionals sanitaris implicats.

Farmacèutics
comunitaris

Metges de família
i comunitaris

Infermeres
gestores de casos

Altres metges especialistes
(CatSalut o mútues privades)

Com funciona?

Entrevista del farmacèutic amb el pacient.

Cooperació amb la resta de professionals sanitaris implicats.

Revisió continua i conciliació de la medicació.

Detecció problemes relacionats amb els medicaments que prenen els pacients:

- Pren medicaments que no li calen o té algun problema de salut no tractat?
- Els medicaments estan fent l'efecte desitjat?
- Els medicaments provoquen algun efecte no desitjat?

Com funciona?

Entrevista del farmacèutic amb el pacient.

Cooperació amb la resta de professionals sanitaris implicats.

Revisió continua i conciliació de la medicació.

Preparació de la medicació de manera periòdica (SPD).

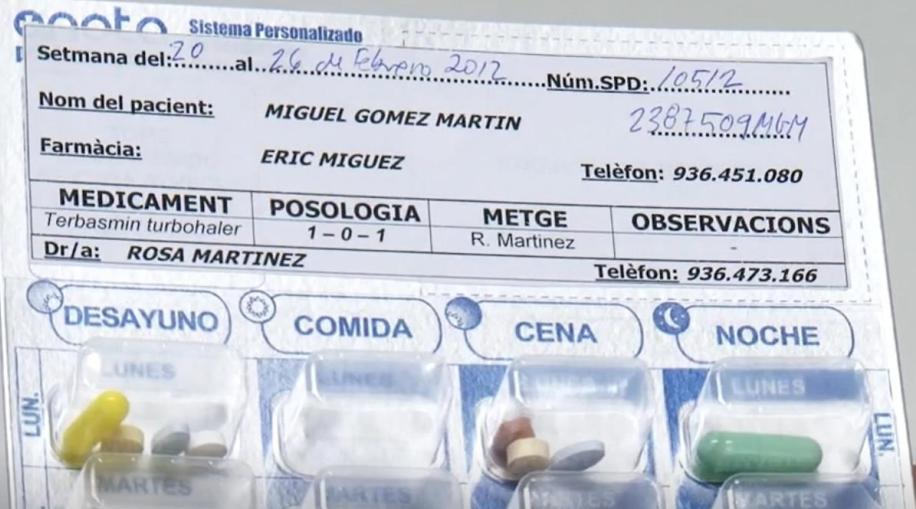

Com funciona?

- Entrevista del farmacèutic amb el pacient.
- Cooperació amb la resta de professionals sanitaris implicats.
- Revisió continua i conciliació de la medicació.
- Preparació de la medicació de manera periòdica (SPD).
- Informació sobre les pautes a seguir.

Medicament	Posologia	Descripció
Enalapril 20mg	1 - 0 - 1	Comp. Blanco, mediano, redondo y Ranurado
Digoxina 0.25	1 - 0 - 0	Comp. Blanco, redondo y grueso
Furosemida 40mg	1 - 0 - 0	Comp. Redondo, blanco y pequeño.
Pravastatina 20mg	0 - 0 - 1	Comp. Blanco, ovalado, grande y ranurado
Lorazepam 1mg	0 - 0 - 0 - 1	Cápsula verde.

EN CASO DE NECESIDAD LOS MEDICAMENTOS AQUÍ CONTENIDOS PUEDEN IDENTIFICARSE CON ESTAS DESCRIPCIONES.

NOCHE CENA COMIDA DESAYUNO

LUNES	LUNES	LUNES	LUNES
MARTES	MARTES	MARTES	MARTES

Com funciona?

Entrevista del farmacèutic amb el pacient.

Cooperació amb la resta de professionals sanitaris implicats.

Revisió continua i conciliació de la medicació.

Preparació de la medicació de manera periòdica (SPD).

Informació sobre les pautes a seguir.

Seguiment i control del tractament farmacològic.

Com funciona?

Entrevista del f

Cooperació am

Revisió continu

Preparació de l

Informació sob

Seguiment i co

Actualització 1
Gener 2014

Guia de
SEGUIMENT
FARMACOTERAPÉUTIC
AMB SISTEMES PERSONALITZATS DE DOSIFICACIÓ

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

CONSELL DE
COL·LEGIS FARMACÈUTICS
DE CATALUNYA

implicats.

PD).

Des de quan s'ofereix a les farmàcies de Barcelona?

Des de l'any 2000, alguns farmacèutics de la província Barcelona posaren en marxa un grup de treball per al desenvolupament de la prestació d'aquest servei. Arran d'això s'han elaborat:

- Guies de Seguiment Farmacoterapèutic amb SPD, consensuada amb el Departament de Salut
- Estudis de cost efectivitat:
 - A l'Estat espanyol: Estudi conSIGUE (CGCOF)
 - A Catalunya: Estudi PCAF (CCFC amb Departament de Salut)

On puc trobar les farmàcies acreditades per oferir el servei?

Al març de 2019 hi ha 1332 farmàcies acreditades per oferir el servei. Aquest és un servei que no és obligatori i que només poden oferir aquells farmacèutics degudament formats.

El llistat es pot consultar a www.farmaceuticonline.com/atenciomedicacio

Quines farmàcies ofereixen el servei a Les Corts?

Num. OF	Titulars	Adreça	CP	Telefon	ABS
500	LLADO ALMONACID, ANA M.	CL ARIZALA 48	08028	934486394	Barcelona 4-C
615	RISCO URRACO, JUAN IGNACIO	CR COLLBLANC 156	08028	932505236	Barcelona 4-C
677	MORE -TALLAK	CL GALILEU 250	08028	934904395	Barcelona 4-A
760	GOMEZ VALENZUELA, NURIA	CL GELABERT 28-30	08029	934101685	Barcelona 4-A
805	GARCIA CASAS, DELFINA	CL BERLIN 107	08029	934301129	Barcelona 4-A
855	SERRA BUSQUET, HELENA	FELIPE DE PAZ 8, local 1	08028	933398668	Barcelona 4-C
867	GISPERT SERRATS, MONTSERRAT - RIAZA SOLER, ESTHER	CL COMANDANT BENÍTEZ 30	08028	933399542	Barcelona 4-C
884	TOUS TREPAT, SALVADOR - TOUS TREPAT, XAVIER	CL JORDI GIRONA 2	08034	932038493	Barcelona 4-C
951	MARIN SANCHEZ, MARIÉN	CL MANILA 49	08034	932036748	Barcelona 4-B
1026	DE POUPLANA MALAGARRIGA, LUIS	CL EUROPA 17	08028	933632088	Barcelona 4-B
1118	VIDELLET MESTRES, M ^a TERESA	CL ENTENÇÀ 254	08029	934100494	Barcelona 4-A
1474	CUSCÓ PÉREZ, ADA	CL GRAN VIA CARLES III 15-17	08028	934118188	Barcelona 4-C
1498	BEA GIRONS, LLUIS - TORRELL CORTADA, LOURDES	AV DIAGONAL 635	08028	933308723	Barcelona 4-C
1595	LEON ZAMORANO, JORGE - LEON ZAMORANO, MAYTE	CL POBLA DE LILLET 20	08028	933390446	Barcelona 4-B
1627	AUGE LIDON, ASSUMPCIO	CL GRAN VIA CARLES III 58-60	08028	934091111	Barcelona 4-B
1771	SANCHEZ GARCIA, MA.DEL CARMEN	CL DEU I MATA 96	08029	933225954	Barcelona 4-B
1834	ESQUERRA AMARGOS, CONCEPCION	CL LLUÇÀ 22	08028	933390598	Barcelona 4-B
1947	FERNANDEZ GALOFRE, NURIA	CL GRAN VIA CARLES III 103	08028	934110572	Barcelona 4-C

Què aporta al pacient aquest servei?

Més seguretat.

S'eviten els errors en l'administració de la medicació prescrita, millorant l'efectivitat del tractament i, conseqüentment, el teu benestar i qualitat de vida.

Més garantia.

Els medicaments s'envasen en un dispositiu tancat hermèticament que ningú no pot manipular fins al moment de l'administració.

Més qualitat.

El teu farmacèutic es coordina amb el teu equip mèdic i prepara el teu tractament de forma periòdica, correcta i personalitzada.

Quin cost té aquest servei?

El servei de seguiment farmacoterapèutic amb SPD té un cost d'entre 20 i 30 € al mes per pacient, entre costos directes i indirectes. És un servei postdispensació, de manera que **no està cobert amb el preu del medicament**.

Qui assumeix el cost d'aquest servei actualment?

En els primers anys, durant el pilotatge del servei els farmacèutics comunitaris oferien el servei de manera gratuïta.

Actualment a Barcelona, els farmacèutics cobren uns **honoraris professionals** d'entre 1 a 5 € a la setmana per pacient. Actualment de mitjana, els honoraris són de 1,50€. **Els costos no coberts són assumits pel farmacèutic titular**.

A Euskadi, Ceuta i Guadalajara el servei està concertat com a part de l'ajuda domiciliària a pacients dependents, on l'administració financia el servei i ha permès que les persones més vulnerables el pugui tenir.

Tothom que estigui interessat el servei pot sol·licitar-lo?

Els metges que considerin que els seus pacients poden beneficiar-se'n, poden derivar-los a un farmacèutic comunitària que ofereixi el servei.

Igualment, tot patient que pugui estar interessat ho pot sol·licitar directament.

Tanmateix, només poden incorporar-se aquells que compleixen els **criteris d'inclusió** recollits en l'apartat 4.2.1 de la Guia de Seguiment Farmacoterapèutic amb SPD consensuada amb el Departament de Salut.

Campanya Atenció Medicació

La meva
medicació,
com toca

Atenció
medicació

COL·LEGI DE
FARMACEUTICS
DE BARCELONA

01:30

vimeo

Farmàcies SPD

La meva medicació, com toca

EL TEU FARMACÈUTIC ET FA LA VIDA MÉS FÀCIL

Dosificació i seguiment personalitzat de la medicació

El teu farmacèutic cuidarà encara més la teva salut gràcies al servei de dosificació i seguiment personalitzat de la medicació.

Consulta les condicions d'aquest servei al teu farmacèutic.

SEGURETAT
Entrevista amb el patient i coordinació amb l'equip mèdic.

GARANTIA
Preparació personalitzada de la medicació i seguiment periòdic.

QUALITAT
Prestació del servei per un farmacèutic amb formació acreditada.

Atenció medicació

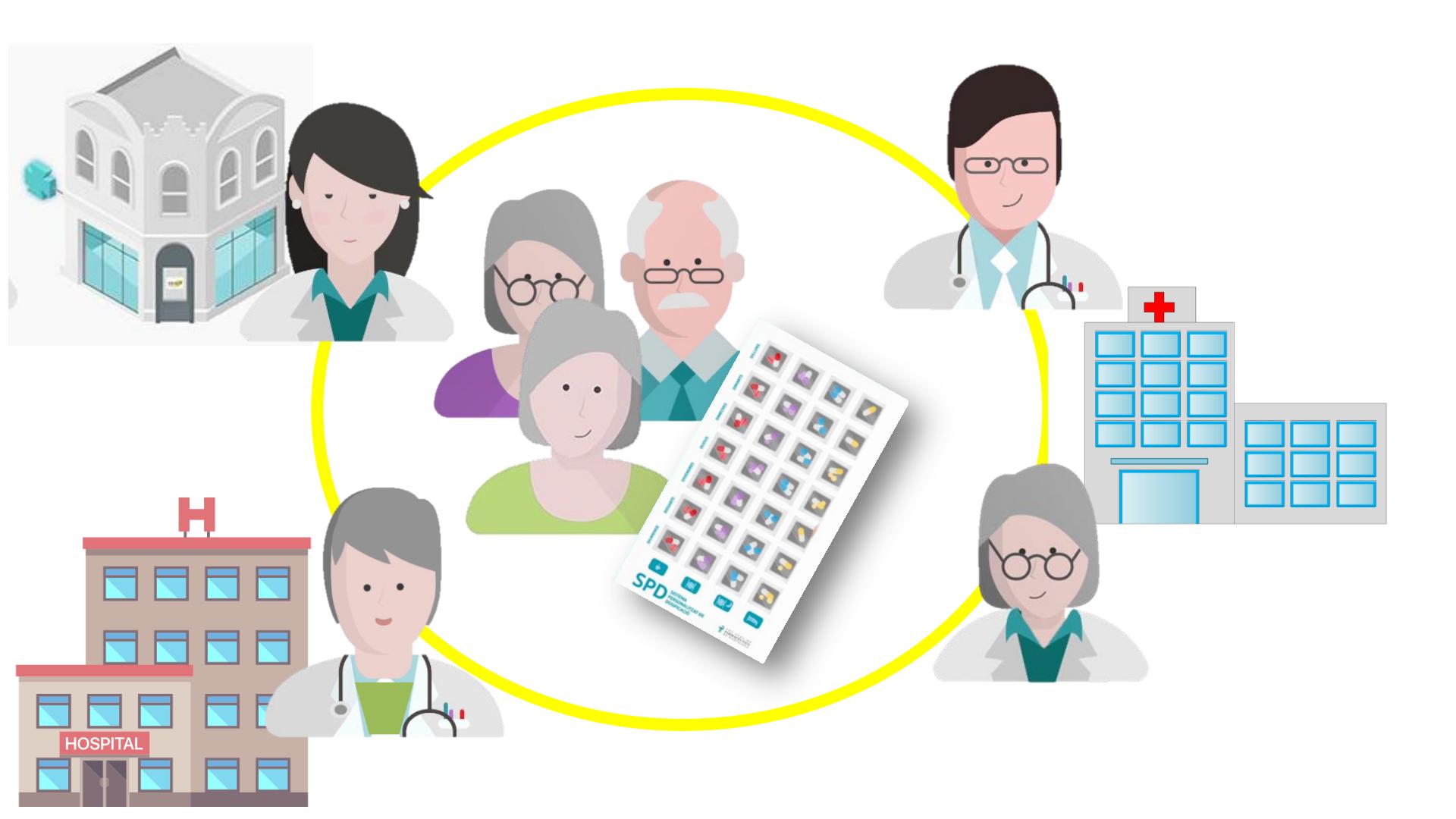
SPD Farmacèutics Personalitzats

Consulta les farmàcies aderides al servei de Seguiment Personalitzat i el Consell de Col·legis Farmacèutics de Catalunya www.farmaceuticonline.com

@farmaceuticsbcn #atenciomedicacio

COL·LEGI DE FARMACÈUTICS DE BARCELONA

Bibliografia (I)

Boletín Oficial de la Región de Murcia. Convenio específico de colaboración entre la Comunidad Autónoma de la Región de Murcia, a través de la Consejería de Sanidad y Política Social, y el Colegio Oficial de Farmacéuticos de la Región de Murcia para la prestación de Sistemas Personalizados de D, Pub. L. No. Boletín Oficial de la Región de Murcia, 13112 (2014). Región de Murcia, ES: Boletín Oficial de la Región de Murcia. Retrieved from <http://www.borm.es/borm/documento?obj=anu&id=696786>

Colegio Oficial de Farmacéuticos de Guadalajara. (2017). Dossier Informativo sobre el Proyecto de Sistemas Personalizados de Dosificación (SPD) de Obra Social La Caixa y el Colegio de Farmacéuticos de Guadalajara. Guadalajara: Colegio Oficial de Farmacéuticos de Guadalajara. Retrieved from www.cacf.es/file/180255/

Col·legi de Farmacèutics de Barcelona. (2014). Activitats desenvolupades a la Farmàcia Comunitària (2004-2014). Col·legi de Farmacèutics de Barcelona. Barcelona.

Consell de Col·legis de Farmacèutics de Catalunya, Agència de Salut Pública de Catalunya, Servei Català de Salut (CatSalut), & Departament de Salut. (2015). Quadern de l'investigador d'atenció farmacèutica a pacients crònics (PCAF). Barcelona. Retrieved from http://www.cofb.net/directorIFTP/continguts/formacio/PCAF/Quadern_d'investigador_FC_31-10-16_CH.pdf

Costa, F. V., D'Ausilio, A., Bianchi, C., Negrini, C., & Lopatriello, S. (2009). Adherence to Antihypertensive Medications. *High Blood Pressure & Cardiovascular Prevention*, 16(3), 101–110. <https://doi.org/10.2165/11530330-00000000-00000>

Cramer, J. A., Benedict, A., Muszbek, N., Keskinaslan, A., & Khan, Z. M. (2008). The significance of compliance and persistence in the treatment of diabetes, hypertension and dyslipidaemia: a review. *International Journal of Clinical Practice*, 62(1), 76–87. <https://doi.org/10.1111/j.1742-1241.2007.01630.x>

Diariofarma. (2016, October 13). Ceuta pagará por el servicio de SPD a pacientes en Ayuda a Domicilio. Diariofarma, pp. 1–3. Retrieved from <https://www.diariofarma.com/2016/10/13/ceuta-pagara-servicio-spd-pacientes-ayuda-domicilio>

Fernández-Ruiz, M. L., Sánchez-Bayle, M., Fernández-Ruiz, S., & Palomo, L. (2015). Effect of co-payments on the adherence to prescribed medications. *Atención Primaria*, 47(8), 606–607. <https://doi.org/10.1016/j.aprim.2014.12.005>.

Foro de Atención Farmacéutica, Consejo General de Colegios Farmacéuticos, Farmacia, R. A. N. de, Sociedad Española de Farmacéuticos de Atención Primaria (SEFAP), Sociedad Española de Farmacia Familiar y Comunitaria (SEFAC), Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria (SEFH), ... Granada. (2008). Documento de Consenso - Foro de atención farmacéutica. Madrid. Retrieved from <https://www.sefac.org/foro-atencion>

Gastelurrutia, M. A., Larrañaga, B., Garay, A., & Echeveste, F. de A. (2010). Intervención desde la farmacia comunitaria a pacientes atendidos en los servicios de ayuda domiciliaria municipal. *Farmacéuticos Comunitarios*, 2(1), 15–20. Retrieved from <http://www.farmaceuticoscomunitarios.org/es/journal-article/intervencion-desde-farmacia-comunitaria-pacientes-atendidos-los-servicios-ayuda>

George, J., Elliott, R. a., & Stewart, D. C. (2008). A systematic review of interventions to improve medication taking in elderly patients prescribed multiple medications. *Drugs & Aging*, 25(4), 307–324. <https://doi.org/10.2165/00002512-200825040-00004>

Bibliografia (II)

Gross, R., Bilker, W. B., Friedman, H. M., & Strom, B. L. (2001). Effect of adherence to newly initiated antiretroviral therapy on plasma viral load. AIDS (London, England), 15(16), 2109–2117. <https://doi.org/10.1097/00002030-200111090-00006>

Grup de treball del Col·legi de Farmacèutics de Barcelona. (2001). Procediment Normalitzat de Treball del Sistema Personalitzat de Dosificació (SPD). Barcelona.

Guayta-Escolies, R. (2017). Resultados preliminares del Programa de Atención Farmacéutica a Pacientes Crónicos Complejos (PCAF). Barcelona: Infarma.

Haynes, R. (1976). A critical review of the determinants of compliance. In D. Sacket & R. Haynes (Eds.), *Compliance with Therapeutic Regimens*. Baltimore, MD: John Hopkins University Press.

Herdman, M., Badia, X., & Berra, S. (2001). El EuroQol-5D: una alternativa sencilla para la medición de la calidad de vida relacionada con la salud en atención primaria. *Atencion Primaria / Sociedad Española de Medicina de Familia Y Comunitaria*, 28(6), 1–7. [https://doi.org/10.1016/S0212-6567\(01\)70406-4](https://doi.org/10.1016/S0212-6567(01)70406-4)

Jódar-Sánchez, F., Malet-Larrea, A., Martín, J. J., García-Mochón, L., López del Amo, M. P., Martínez-Martínez, F., ... Benrimoj, S. I. (2015). Cost-Utility Analysis of a Medication Review with Follow-Up Service for Older Adults with Polypharmacy in Community Pharmacies in Spain: The conSIGUE Program. *Pharmacoeconomics*, 33(6), 599–610. <https://doi.org/10.1007/s40273-015-0270-2>

Jódar-Sánchez, F., Martín, J. J., López del Amo, M. P., García, L., Araújo-Santos, J. M., & Epstein, D. (2014). Cost-Utility Analysis of a Pharmacotherapy Follow-Up for Elderly Nursing Home Residents in Spain. *Journal of the American Geriatrics Society*, 62(7), 1272–1280. <https://doi.org/10.1111/jgs.12890>

Kennedy, J., & Wood, E. G. (2016). Medication costs and adherence of treatment before and after the affordable care act: 1999–2015. *American Journal of Public Health*, 106(10), 1804–1807. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2016.303269>

Lee, J. K., Grace, K. A., & Taylor, A. J. (2006). Effect of a Pharmacy Care Program on Medication Adherence and Persistence, Blood Pressure and Low-Density-Lipoprotein Cholesterol. *JAMA*, 296(21), 2563–2571. <https://doi.org/10.1001/jama.296.21.joc60162>

Lewington, S., Clarke, R., Qizilbash, N., Peto, R., Collins, R., & Prospective Studies Collaboration, for the W. M. (2002). Age-specific relevance of usual blood pressure to vascular mortality: a meta-analysis of individual data for one million adults in 61 prospective studies. *Lancet (London, England)*, 360(9349), 1903–13. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(02\)11911-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(02)11911-8)

ONG Banc Farmacèutic. (2015). La pobreza farmacéutica, Una realidad en España 2015. Memoria Anual. Retrieved from <http://www.bancofarmaceutico.es/web/wp-content/uploads/2016/07/Memoria2015.pdf>

Osterberg, L., & Blaschke, T. (2005). Adherence to Medication. *New England Journal of Medicine*, 353(5), 487–497. <https://doi.org/10.1056/NEJMra050100>

Padullés, A., Cobo, S., Santacana, E., Colls, M., Bagaría, G., Cruzado, J. M., ... Llop, J. M. (2012). Adherència al tractament immunosupressor en pacients receptors de transplantament renal. *Circular Farmacèutica*, 70(4), 156–165.

Bibliografia (i III)

- Puig-Junoy, J., Rodríguez-Feijoó, S., & Lopez-Valcarcel, B. G. (2014). Paying for Formerly Free Medicines in Spain After 1 Year of Co-Payment: Changes in the Number of Dispensed Prescriptions. *Applied Health Economics and Health Policy*, 12(3), 279–287. <https://doi.org/10.1007/s40258-014-0097-6>
- Ramos, E., Gastelurrutia, M. A., Castiella, E., Larrañaga, B., Sánchez, S., & Garay, A. (2010). Resultados del programa para la mejora del uso de la medicación en personas atendidas por los servicios de ayuda domiciliaria. In III Congreso Nacional de Atención Sanitaria al paciente crónico. Retrieved from http://www.osakidetza.euskadi.eus/r85-pkdocc03/es/contenidos/informacion/material_cronicos/es_cronic/comunicaciones.html
- Rius, P., Gascón, M. P., Sánchez, A., Barau, M., Capdevila, C., & Estrada, M. (2013). Servicio de sistemas personalizados de dosificación: coste del servicio frente al margen de los medicamentos. *Pharmaceutical Care Espana*, 15(1), 10–20.
- Sabaté, E. (2003). Adherence to long-term therapies: Evidence for action. World Health Organization. Geneva. Retrieved from http://www.who.int/chp/knowledge/publications/adherence_report/en/
- Sivagnanam, G. (2016). Deprescription: The prescription metabolism. *Journal of Pharmacology & Pharmacotherapeutics*, 7(3), 133–7. <https://doi.org/10.4103/0976-500X.189680>